

FosFor årskonferanse 2025

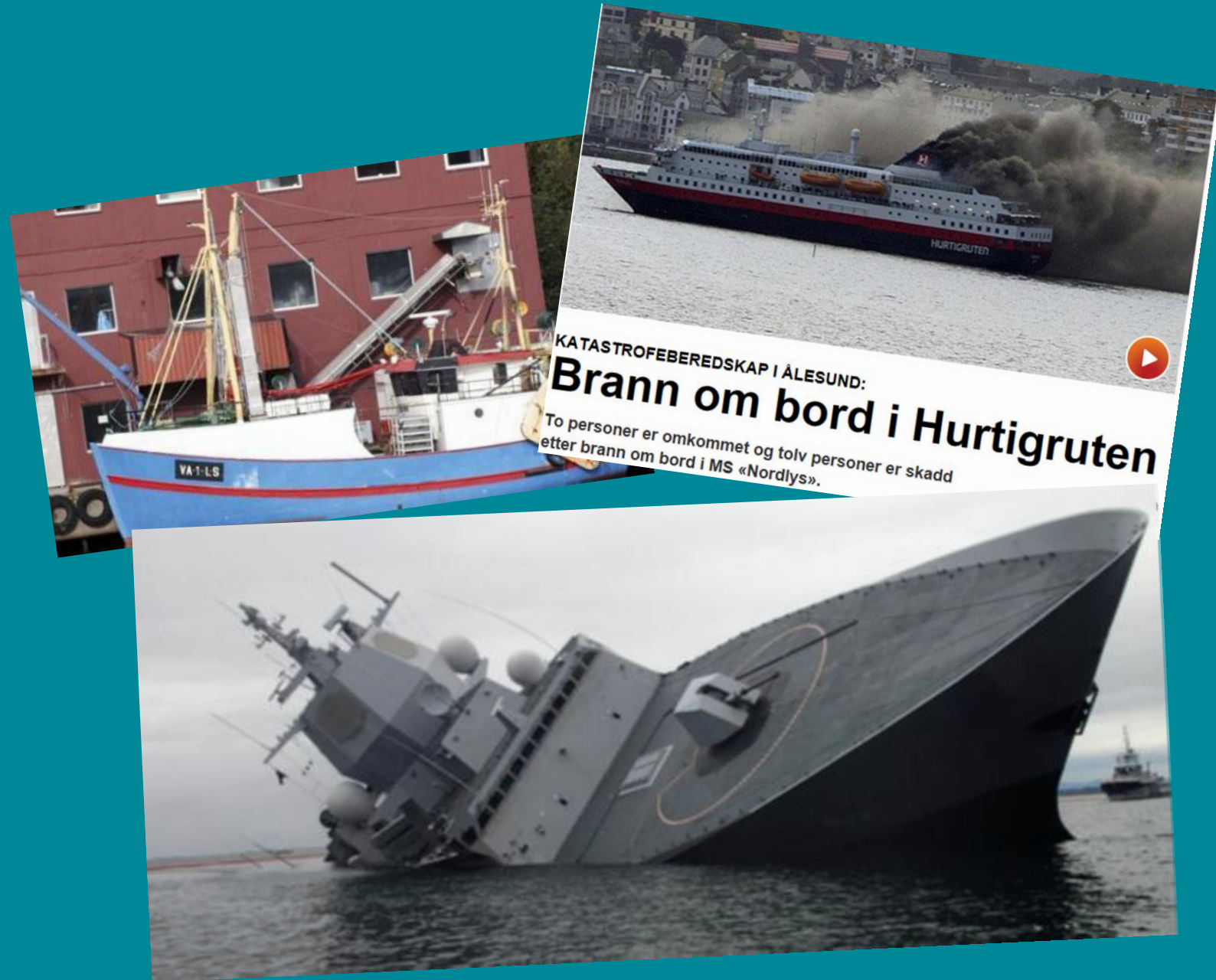
04. desember 2025

Anders Weiby

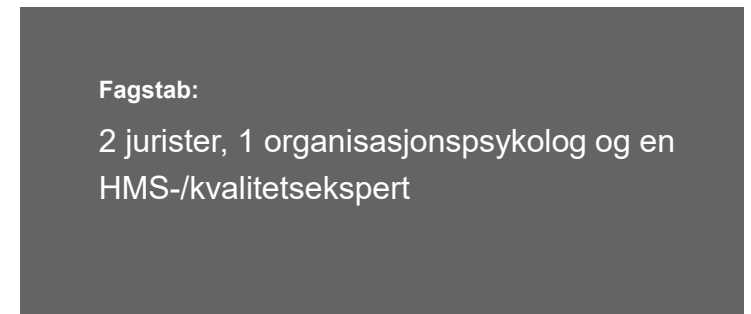
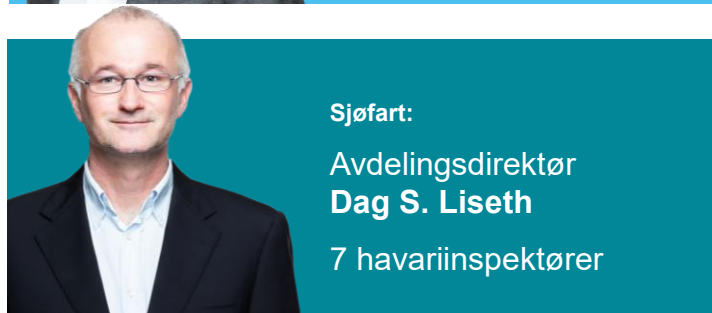
Agenda

- Om Statens Havarikommisjon
- Hva undersøker vi?
- Undersøkelser og sikkerhetslæring

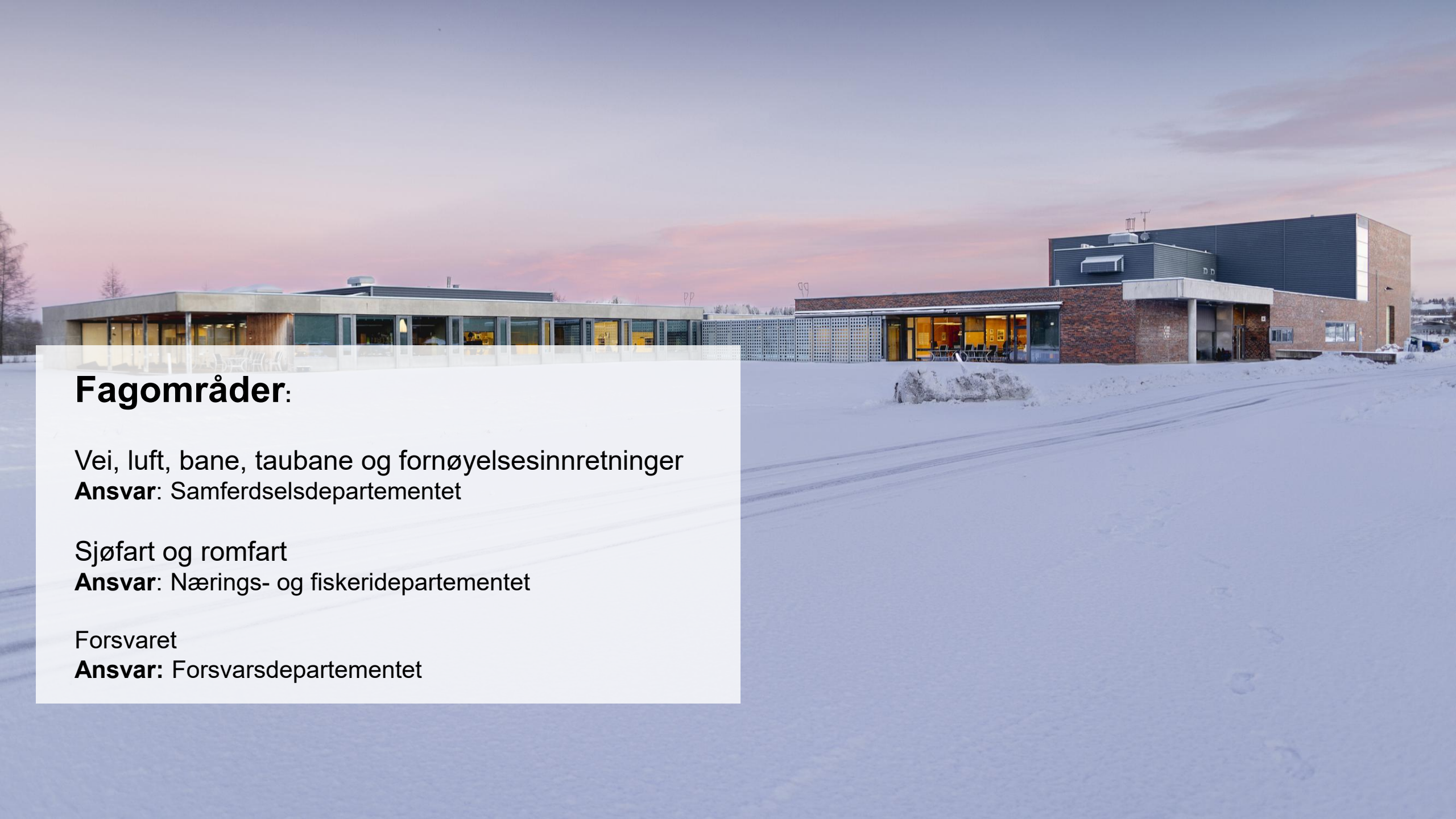

Organisasjonen

Organisasjonen

Fagområder:

Vei, luft, bane, taubane og fornøylesinnretninger

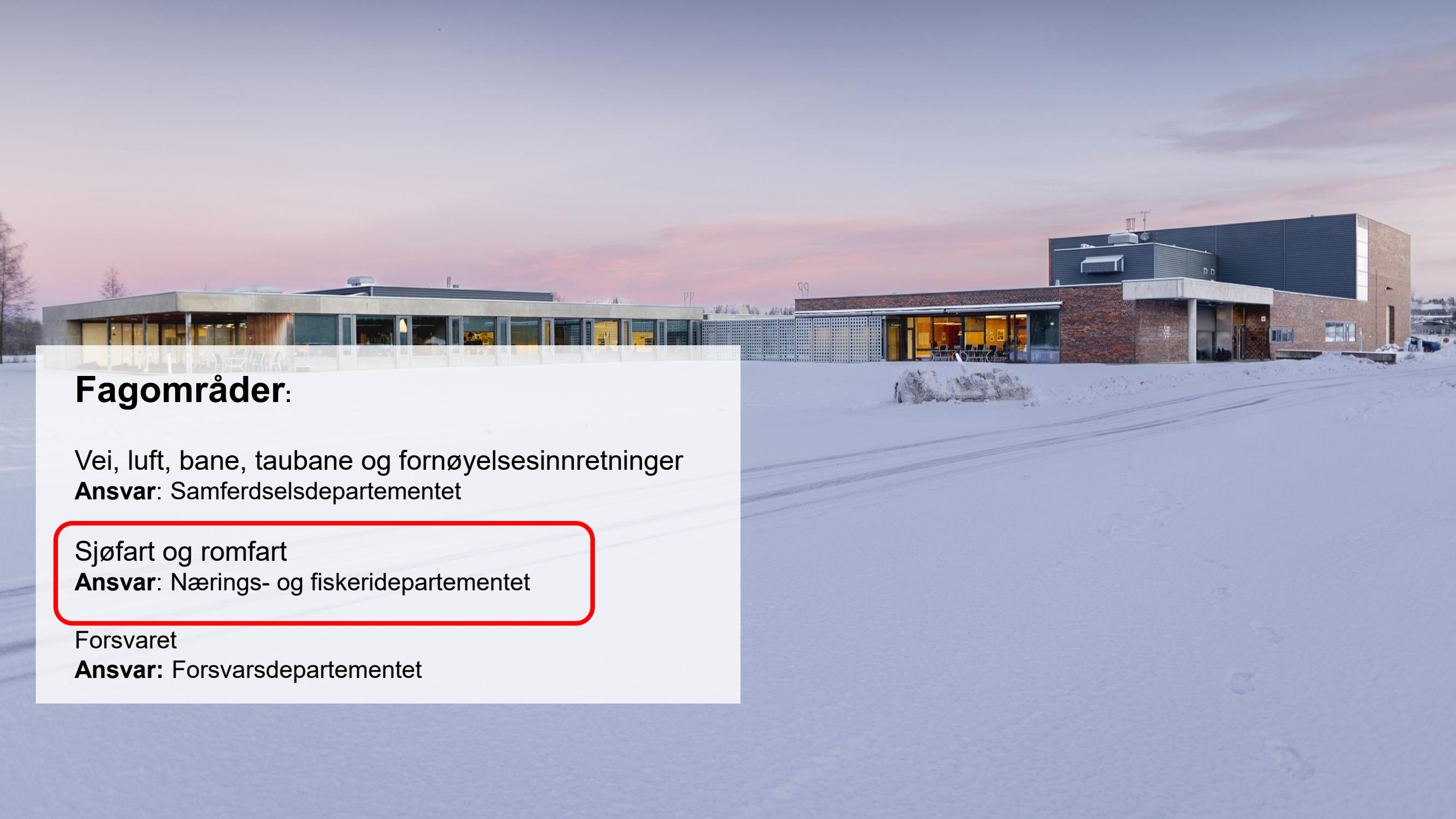
Ansvar: Samferdselsdepartementet

Sjøfart og romfart

Ansvar: Nærings- og fiskeridepartementet

Forsvaret

Ansvar: Forsvarsdepartementet

Fagområder:

Vei, luft, bane, taubane og fornøylesinnretninger

Ansvar: Samferdselsdepartementet

Sjøfart og romfart

Ansvar: Nærings- og fiskeridepartementet

Forsvaret

Ansvar: Forsvarsdepartementet

Dette undersøker vi av sjøulykker

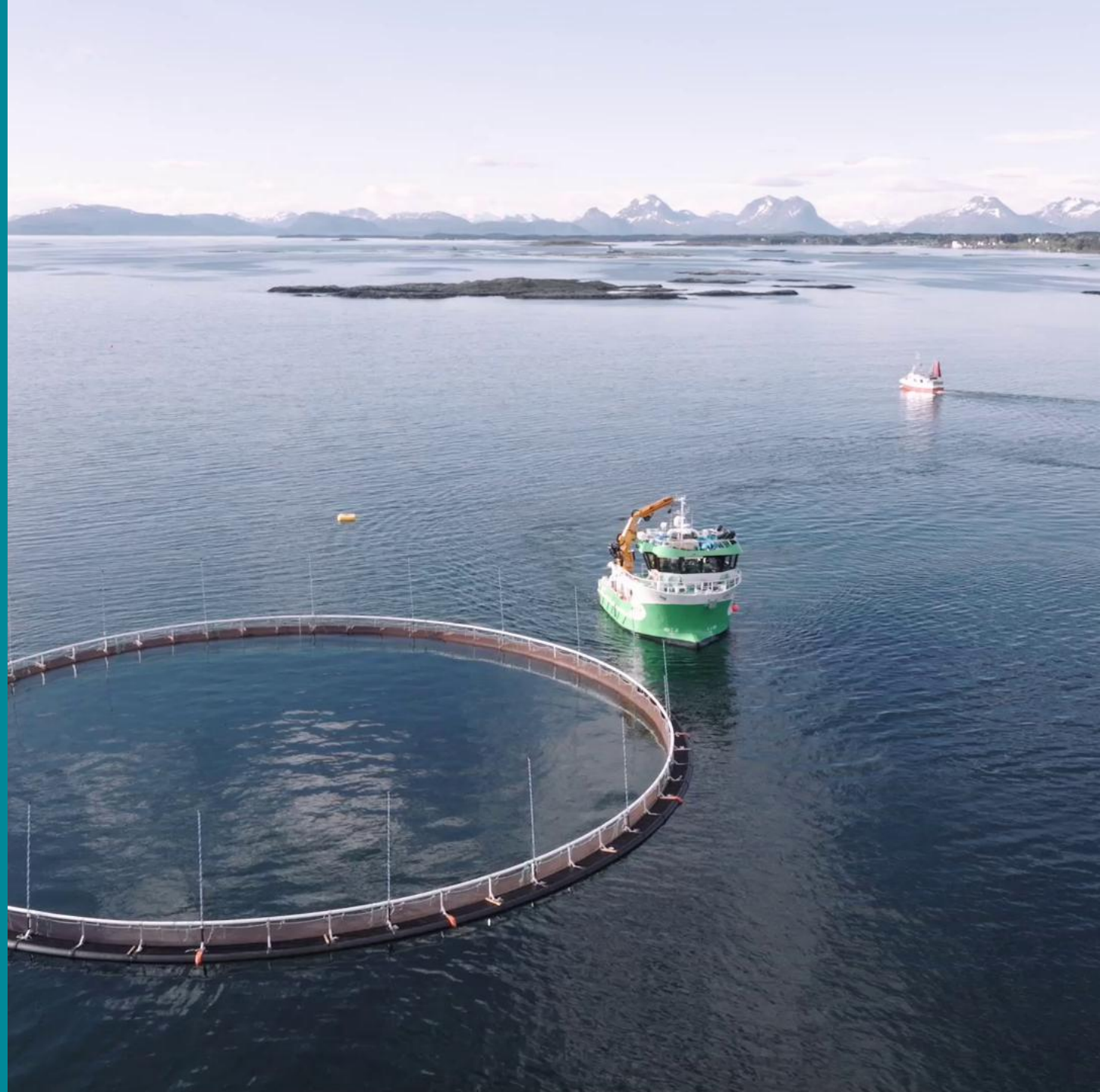
Skal:

- Når et sivilt skip er gått tapt
- Når noen har omkommet (sivilt eller militært)
- Når det er betydelig miljøskade (sivilt)
- eller det har vært umiddelbar fare for dette med et passasjerskip (sivilt)

Unntak: Ulykker med fritidsfartøy og fiskefartøy under 15m uten dødsfall

Vurderinger av andre ulykker:

- ulykkens alvorlighetsgrad
- potensial for å styrke sjøsikkerheten
- forventet ressursbruk

Om undersøkelsesrapportene

- Inneholder SHKs uttalelse om årsaksforholdene til ulykken/hendelsen
- Kan inneholde sikkerhetstilråding – for å hindre at nye tilfeller av samme eller lignende art skjer igjen
- Konsultasjon hos berørte parter og involverte

Statens
havarikommisjon

Arbeidstilsynet

The background is a teal-colored collage. In the top left, a roller coaster track loops through the sky. In the top center, a commercial airplane flies. In the top right, a rocket launches with a large plume of smoke. In the center, a pixelated map of Europe is visible. In the bottom left, a white truck is parked. In the bottom center, a large ship is docked at a pier. In the bottom right, a high-speed train is moving, and three silhouetted figures are standing on a platform.

**Hva kan vi lære av
undersøkelsene?**

Dødsulykke, Multi Vision

Dato: 01.01.2022

- Da arbeidsbåten utenfor Frøya, skulle fortøye ved en merde falt et besetningsmedlem i sjøen og ble klemt mellom skuteside og merdering. Mannen døde like etterpå.

- Involvering av mannskap i risikovurdering og prosedyrearbeid
- Samsvar mellom prosedyrer og faktisk praksis
- Rutinepregede oppgaver kan over tid gjøre at risiko blir normalisert og glemt
- Betydningen av sikkerhetskultur

Andre fallulykker

1. Hovden Viking - Mann over bord fra et fiskefartøy
2. Titran - Mann over bord fra lastefartøy
3. Link Star – Arbeidsulykke om bord et lastefartøy

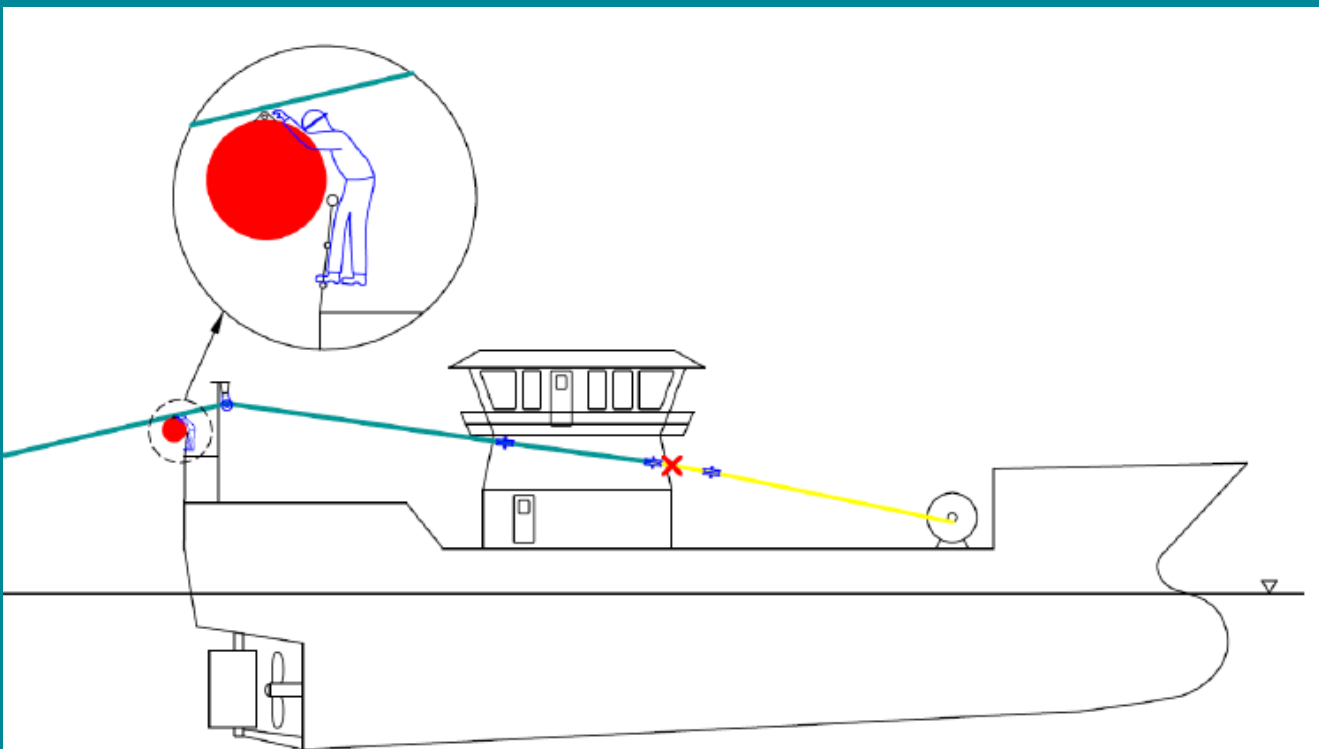

Hovedfunn fra rapport 2022/02 - Hovden Viking

Hovedfunn fra rapport 2022/02 - Hovden Viking

- Rekkverket ble benyttet som et arbeidsredskap
- Tauet ble benyttet som en sikkerhetsbarriere
- Skulle bare få jobben gjort
- Det å ha fokus på risikoforståelse hos mannskapet i sine arbeidsrutiner, der de også tar høyde for uforutsette hendelser.

Hovedfunn fra rapport 2022/10 - Titran

Hovedfunn fra rapport 2022/10 - Titran

- Veien fra lukedekket og ned ble benyttet som en snarvei
- Akseptert praksis om bord, ingen sa ifra
- Arbeidsoppgaven var ansett som en rutineoperasjon, så det var ikke innført risikoreduserende tiltak.
- Risikoer i rutinemessige arbeidsoppgaver normaliseres over tid hos den enkelte, noe som fører til at risikoen etter hvert blir oversett eller ikke oppfattet.

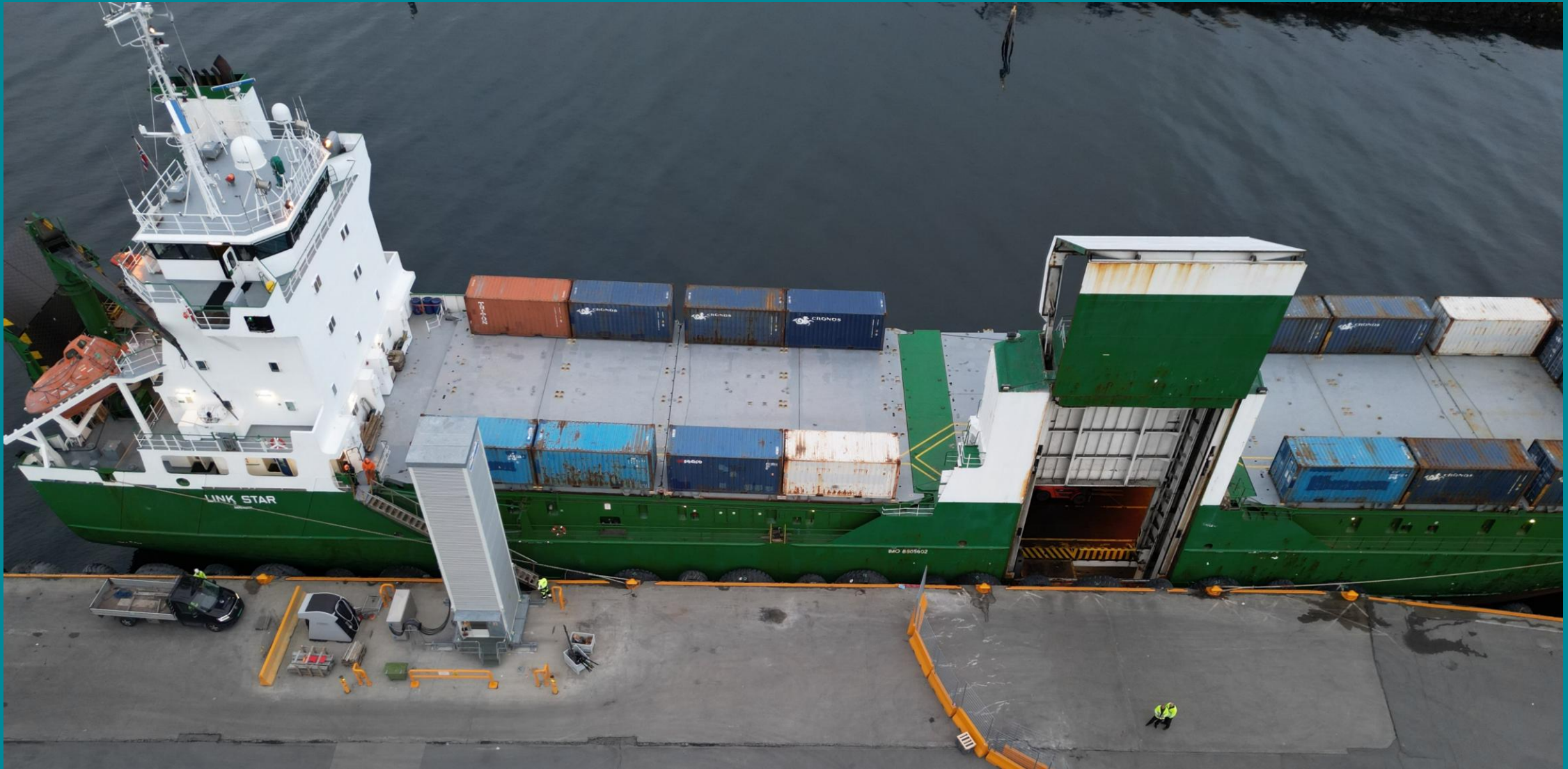

Figur 4: Passasje på hoveddekk langs lasteluker.
Foto: SHK

Figur 5: Skinnegang langs lasteluker. Foto: SHK

Hovedfunn fra rapport 2024/06 - Link star

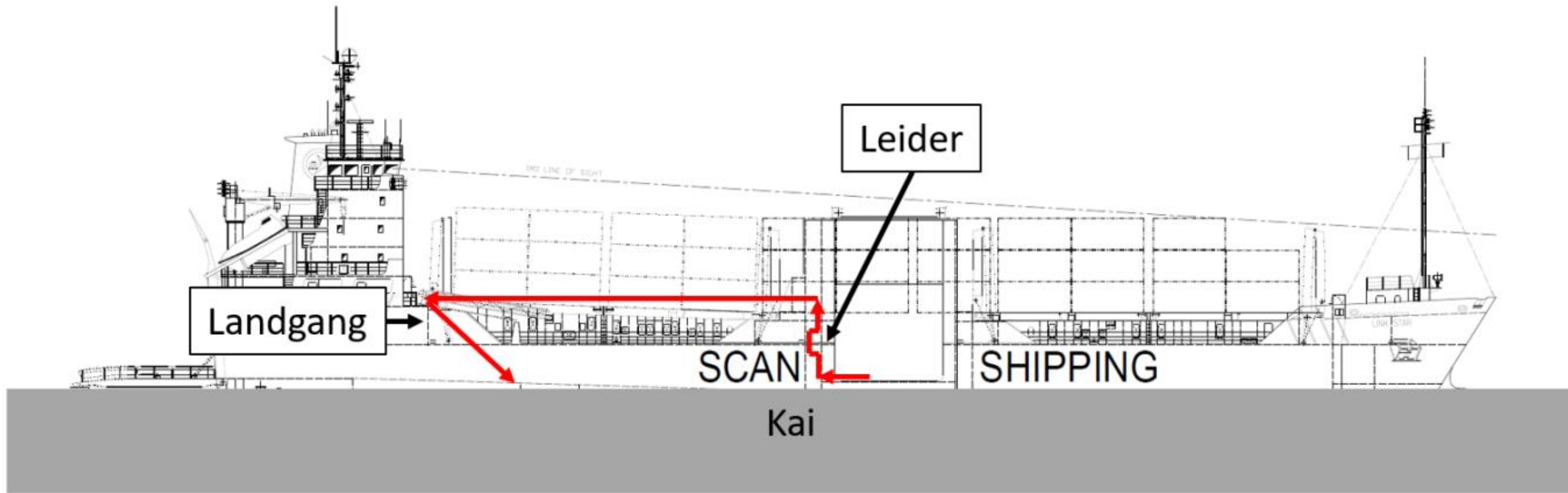

Hovedfunn fra rapport 2024/06 - Link star

- Palleheisen ble benyttet som ferdsselsvei til og fra kai

Hovedfunn fra rapport 2024/06 - Link star

Hovedfunn fra rapport 2024/06 - Link star

- Palleheisen ble benyttet som ferdselsvei til og fra kai
- Denne arbeidsmetoden ble akseptert ved at man «var forsiktig»
- Siden landgangen denne dagen ikke var i bruk, var utgangen via palleheisen eneste alternativ for å komme seg i land.

Oppsummering

- Mange ulykker skjer som følger av at «man skal bare» eller at man tar en «snarvei», som er akseptert praksis om bord
- Mange må også løse et problem som oppstår der og da, og da har man ikke tid til å vurdere faren tilstrekkelig.
- Ikke bare lette å komme på et nytt fartøy å skulle si ifra om noe som går på sikkerhet
- Det er derfor viktig at de som i dag utdannes har en høy grad av sikkerhetsfokus
- Bruk tid på å tenke igjennom på forhånd hva som kan gå galt, og iverksatt tiltak for å gjøre jobben så trygg som mulig
- Viktig at de om bord gjør egne vurderinger av hva som føles trygt og ikke.
- Rederiet og ledelsen om bord har et ansvar for å tilrettelegge for at mannskapet kan gjøre jobben trygt. MEN – de er avhengig av innspill fra de som skal gjøre jobben.

The background is a teal-colored collage featuring various modes of transport: a roller coaster on the left, a commercial airplane in flight, a rocket launching with a large plume of smoke on the right, a modern high-speed train, a large cargo ship, and a white truck in the foreground. A pixelated map of Europe is visible in the upper right background. A white rectangular box with a thin black border is centered over the image, containing the text.

**Takk for
oppmerksomheten!**